

**З ДНЕМ
УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ
ТА МОВИ**

День української писемності та мови – державне свято

Це свято щороку відзначається в Україні 9 листопада. Встановлено воно було **9 листопада 1997 року Указом** президента Л. Д. Кучми **№ 1241/97 «Про День української писемності та мови»** на підтримку «ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства».

Мова наша - серце наше

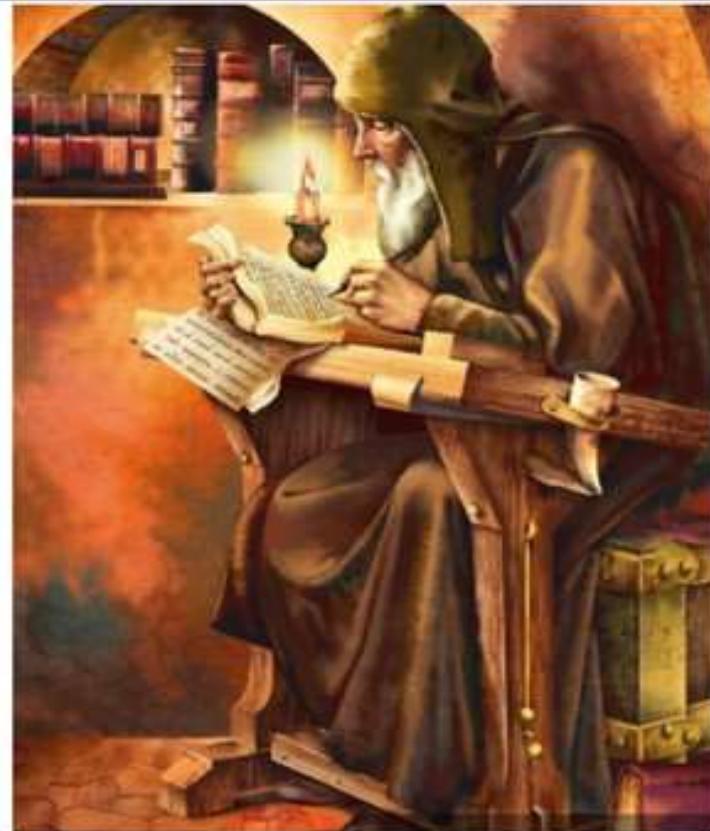

**День української писемності та мови – це
свято на честь
літописця Нестора**

Преподобний Нестор Літописець

Україна, вшановуючи преподобного Нестора-літописця, вважає його **послідовником** видатних творців слов'янської писемності **Мефодія і Кирила**, називає його **основоположником письмової української мови**, вітчизняної історії, талановитим літератором.

Початок навчання

* А в давнину з 9 листопада батьки віддавали дітей в школу (після закінчення осінніх робіт на полі), потім йшли до церкви, ставили свічку перед образом Нестора-літописця і молилися, щоб допоміг дитині в навченні. І, що головне, вчитися все життя багато, старанно і завжди. Бо “*користь від цього велика*” і “*Хто вчиться змолоду – не зазнає на старість голоду*”.

Із біографії Нестора-літописця (бл. 1056- бл. 1113)

Нестор Літописець народився у **1056** р. в м. Києві. У **17-річному** віці прийшов до **Києво-Печерської** лаври, явив навики у всіх **чернечих чеснотах**: дотриманні чистоти тілесної і духовної, в добровільній бідності, глибокому смиренні та покорі, безперервній молитві...

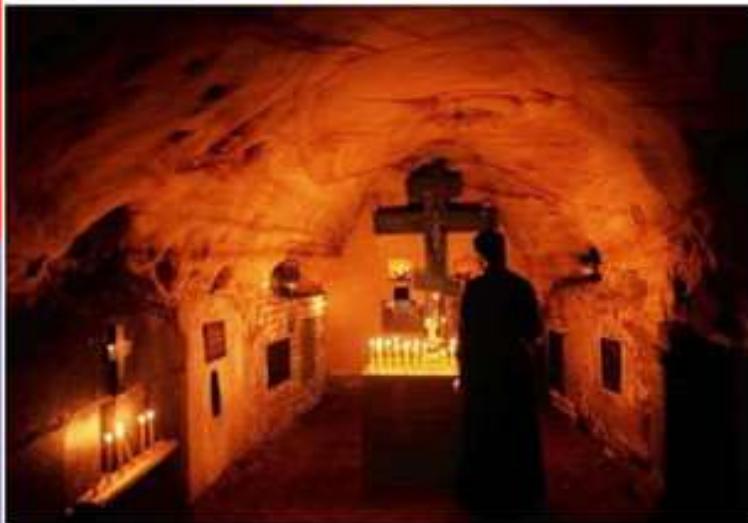
Яскравим прикладом були два світила Православ'я, засновники лаври – подвижники **Антоній і Феодосій Печерські**. Головним послухом преподобного Нестора у монастирі стала **книжна справа**.

У той час **необхідність** у книгах для молодої християнської держави **була велика**, а вмілих **переписників було мало** (і сам процес створення книги був довгим – книги **писали уставом**, тобто великими буквами, кожна – у вигляді малюнка, на пергаменті). Преподобний Нестор виконав **велетенську роботу**: відвідував монастирі в пошуках літописних сводів, хронік, збірників, записував розповіді боярів, торговців, подорожувачів...

**Помер преподобний
Нестор біля 1113 року,
заповідавши інокам-
літописцям продовжити його
велику справу.**

**Похований у Близьких
печерах преподобного
Антонія Печерського.**

У КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ, *a same ч. 1 ст.*

10

**ЗАПИСАНО, що УКРАЇНСЬКА МОВА є
ДЕРЖАВНОЮ.**

Українська мова

Впродовж кількох століть український народ привчали до думки про нібито «вторинність» української мови, ретельно приховуючи від українців величезний масив української ж писемності, історії та культури, яка сягає глибокої давнини і нараховує багато тисячоліть.

Трагічні дати в історичному календарі української мови.

1720 рік —
російський цар
Петро І заборонив
друкувати книги
українською мовою.

1775 рік —
зруйновано
Запорозьку Січ
і закрито
українські школи
при полкових
козацьких
канцеляріях.

1769 рік —
видано розпорядження
Російської церкви про
вилучення в населення України
українських букварів та
українських текстів із
церковних книг.

1862 рік —
закрито українські
недільні школи, які
безкоштовно
організовували видатні
діячі української
культури

Трагічні дати в історичному календарі української мови.

1863 рік —
указ російського міністра Валуєва про заборону видання книжок українською мовою.

1884 рік —
закрито всі українські театри.

1914 рік —
російський цар Микола II ліквідує українську пресу — газети і журнали.

1938 рік —
сталінський уряд видає постанову про обов'язкове вивчення російської мови, чим підтинає коріння мові українській

1983 рік —
видано постанову про так зване посилене вивчення російської мови в школах і поділ класів на 2 групи російські та українські. Це призвело до того, що багато українців стали ігнорувати рідну мову

Трагічні дати в історичному календарі української мови.

1969 рік —

Видано постанову, яка закріплювала в Україні російську мову як офіційну загальнодержавну мову, чим українську було відсунуто на третій план.

2012 рік —

Закону «Про засади державної мовної політики» Сергія Ківалова і Вадима Колесніченка про застосування в Україні 18 мов: російської, білоруської, болгарської, вірменської, гагаузької, ідиш, кримськотатарської, молдавської, німецької, новогрецької, польської, ромської (циганської), румунської, словацької, угорської, русинської, караїмської і кримчакської. Насправді це був наступ на українську мову.

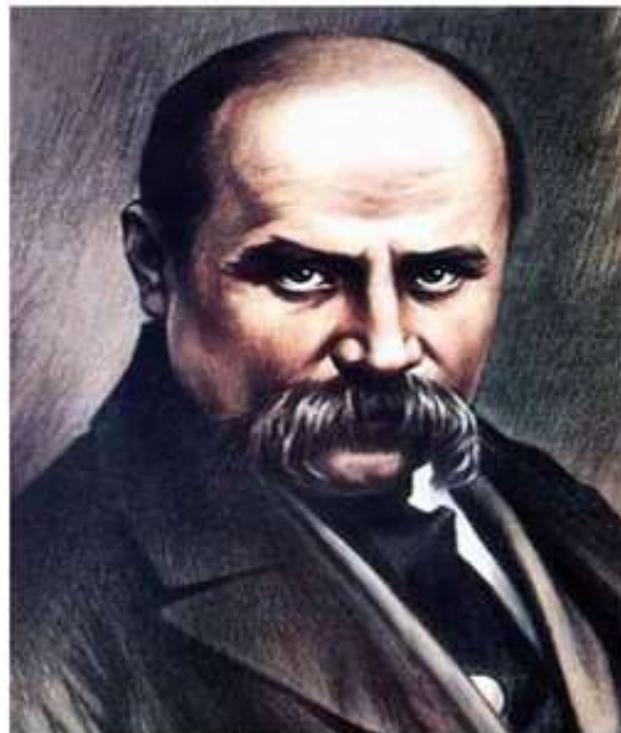
Видатні українці

Давньою українською мовою написані козацькі державні документи й хроніки, створена самобутня художня писемність епох - від Івана Вишенського до Григорія Сковороди.

Видатні українці

Зачинателем сучасної української літературної мови вважається І. П. Котляревський,
а основоположником — Т. Г. Шевченко.

Генеалогічно українська мова належить до індоєвропейської мовної сім'ї. Про це свідчить і наявність архаїчної лексики, і деякі фонетичні та морфологічні риси, які зберегла наша мова протягом віків.

Використання суржикау в Україні

Дані по макрорегіонах, дослідження КМІС, 2003 рік

Навіщо мові бур'яни?

Неправильно

Чим більше, тим краще
На протязі року
Діючий закон
З іншої точки зору
Повістка дня
Здав іспит
Результати співпадають
Депутати прийняли рішення
Часто зустрічається така інформація
Це питання відноситься до

Правильно

Що більше, то краще
Протягом року
Чинний закон
З іншого погляду
Порядок денний
Склав іспит
Результати збігаються
Депутати ухвалили рішення
Часто трапляється така інформація
Це питання зараховують до

«Навіщо мові бур'яни?» – соціальний проект, спрямований на те, щоб привернути увагу черкасців до культури мовлення. Нині мовна проблема дуже гостро посталася у місті. Саме тому час бити на сполох. Наш проект розраховано на свідомих жителів Черкас, яким не байдуже, якою мовою вони розмовляють.

Влаштуймо ж у місті мовне прибирання!

Майстерня

громадської
активності

МОЛОДА ЧЕРКАЩИНА

Бажаєте дізнатися більше корисної інформації?

Радимо Вам: • переглянути програму «Запам'ятай!»

на Першому національному каналі;

• почитати книгу «Як ми говоримо»

Б. Антоненка-Давидовича;

• відвідати сайт ropolamariv-kultura-slova.wikidot.com.

theodor
Heuss
Kolleg

Ein Programm der
Rainer-Borch-Stiftung
und des WIDMI e.V.

МОЛОДА
громада

ОСВІТА ***
ІННОВАЦІЇ

ВИСЛОВИ ПРО МОВУ

Без мови
нашої, юначе,
й народу нашого
нема.

Володимир Сосюра

Той, хто
зневажливо ставиться
до рідної мови, не
може й сам
викликати поваги до
себе

Ілесь Гончар

Мова мати - серце мати

ВИСЛОВИ ПРО МОВУ

Ну що б,
здавалося, слова...

Слова та голос -
більш нічого.

А серце б"ється -
ожива, Як їх почує!..

Тарас Шевченко

Мова така ж жива істота,
як і народ, що її
вивторив, і коли він кине
свою мову, то вже буде
смерть задля його душі,
смерть задля всього
того, чим він відрізняється
від других людей...

Панас Мирний

Павло Глазовий

Кухлик (усмішка)

Дід приїхав із села, ходить по столиці.
Має гроші - не мина жодної крамниці.
Попросив він:

- Покажіть кухлик той, що з краю.-

Продавщиця:

- Чого? Чево? Я нє панімаю.

Кухлик люба покажіть, той, що з боку смужка.

- Да какой же кухлік здесь, если это кружка.-

Дід у руки кухлик взяв і нахмурив брови:

- На Вкраїні живете й не знаєте мови.-

Продавщиця теж була гостра та бідова.

- У меня єсть свой язик, ні к чemu мне мова.-

І сказав їй мудрий дід:

- Цим пишатися не слід,

Бо якраз така біда в моєї корови:

Має, бідна, язика і не знає мови.

Г

Українську мову